

সংক্ষিপ্ত কার্যকৰী বিরোধী :

পারিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা গাঁথনিৰ পৰিকল্পনাৰ পাতনি :

১। এই পারিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা গাঁথনি পৰিকল্পনা (ESMPF) ASRIP-ৰ অধীনৰ বিভিন্ন উপ-প্ৰকল্পসমূহ উন্নীতকৰণৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ (GoA) অধীনত যুগ্মত কৰা হৈছে আৰু Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB)-ৰ জৰিয়তে পুঁজি যোগানৰ প্ৰস্তাৱ লোৱা হৈছে। এই পৰিকল্পনাটি ভাৰত চৰকাৰৰ আইনী নীতি অনুসৰি ৰাজহৰা পথ নিৰ্মাণ বিভাগে অসম চৰকাৰ আৰু এ আই আই ৰেংকৰ পারিবেশিক আৰু সামাজিক গাঁথনিৰ জৰিয়তে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

২। এই পৰিকল্পনাটিয়ে পারিবেশিক আৰু সামাজিক সুৰক্ষা বাচনি প্ৰক্ৰিয়া, পারিবেশিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ বাবে উপযুক্ত প্ৰশমন ব্যৱস্থাৰ নেতৃত্বাচক আৰু ইতিবাচক দুইধৰণে উপস্থাপন কৰে। ই লগতে সমগ্ৰ প্ৰকল্প চক্ৰত ইয়াৰ উদ্দেশ্য প্ৰাপ্ত কৰা দিশত পৰিবেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ ব্যৱস্থাপনা আৰু নিৰীক্ষণৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠানগত ব্যৱস্থা নিৰ্ধাৰণ কৰে। লগতে ৰাজহৰা পৰামৰ্শ, অংশগ্ৰহণ আৰু প্ৰকল্পৰ নথি-পত্ৰ প্ৰকাশৰ লগতে কাৰ্যকৰীকৰণৰ সময়ত উন্নৰ হ'ব পৰা সাম্ভাৱ্য অভিযোগ নিষ্পত্তিৰ প্ৰক্ৰিয়াবোৰো সন্ধিবিষ্ট কৰে। এই উপ-প্ৰকল্পটোৱ সামগ্ৰিক উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰকল্পটোৱ ভাৰত চৰকাৰ, অসম চৰকাৰ আৰু AIIB ৰ পারিবেশি আৰু সামাজিক পৰিকল্পনাৰ (ESP) নীতিৰ সৈতে সমাঞ্জস্য বাখি মূল্যাংকণ আৰু ৰূপায়ণ কৰাটো নিশ্চিত কৰা। ASRIP ৰ উপ-প্ৰকল্পত প্ৰকল্প প্ৰস্তুতকৰণ, আহি, ৰূপায়ণ আৰু নিৰীক্ষণৰ সময়ত পৰিকল্পনা গাঁথনিটো নিৰ্দেশনা হিচাপে ব্যৱহাৰ হ'ব।

৩। বৰ্তমান লোক নিৰ্মাণ বিভাগে (পথ) ASRIP-ৰ অধীনত ২৮০.৯ কিলোমিটাৰৰ ৯টা উপ-প্ৰকল্পৰ প্ৰস্তাৱ দিছে, যিটো AIIB-ৰ পৰা পুঁজিৰ বাবে প্ৰস্তাৱিত। সাতটা উপ-প্ৰকল্পৰ বাবে পারিবেশিক আৰু সামাজিক মূল্যায়ন কৰা হৈছে আৰু দুটা উপ-প্ৰকল্পৰ মূল্যাংকণ কৰিব লাগিব। পুনৰবাসিত পথসমূহৰ বাবে বিশদ প্ৰকল্প প্ৰতিবেদন (DPR) পৰামৰ্শদাতাৰ দ্বাৰা ২৫০ কিলোমিটাৰ পথ সুৰক্ষা নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব। অতিৰিক্ত প্ৰকল্পটিত ৭৫০ কিলোমিটাৰ পথৰ বাবে সুৰক্ষা নিৰীক্ষণ কৰিবলৈ পথ সুৰক্ষা নিৰীক্ষকক নিয়োগ কৰা হ'ব। প্ৰস্তাৱিত কাৰ্যসূচীৰ মুখ্য পারিবেশিক আৰু সামাজিক বিপদাশঙ্কা আৰু প্ৰভাৱ মুখ্যতঃ প্ৰাক-নিৰ্মাণ আৰু নিৰ্মাণ পৰ্যায়ত আৰু প্ৰস্তাৱিত পথৰ অধিকাৰৰ (PROW) ভিতৰত হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।

৪। এই প্ৰকল্পটিৰ প্ৰকৃতি আৰু ক্ষেলৰ বাবে আৰু AIIB-ৰ পারিবেশিক আৰু সামাজিক গাঁথনি (ESF) প্ৰয়োগ কৰাৰ বাবে প্ৰকল্পটিক A শ্ৰেণীৰ প্ৰকল্প হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হৈছে। প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পবোৰত যদি কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰতিকূল পারিবেশিক বা সামাজিক প্ৰভাৱৰ সন্তাৱনা থকা

প্রকল্পবোর শ্রেণী-Aত অন্তর্ভুক্ত কৰা হয়। এই ক্ষেত্রত প্রকল্প প্রভাবিত ব্যক্তিগত পুনৰ সংস্থাপনৰ ফলত সান্তার্য সামাজিক প্রভাববোৰে এক উচ্চ বিপদাশঙ্কা থকা শ্রেণী বিভাজনৰ প্ৰমাণ দিয়ে। ASRIP-ত অন্তর্ভুক্ত প্ৰতিটো উপাদান/পথৰ বাবে পাৰিৱেশি আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ESMP) আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ পৰ্যালোচনা (SIA)ৰ সৈতে এটা পাৰিৱেশ প্ৰভাৱ পৰ্যালোচনা (EIA) প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব।

৫। পুনৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (RDF) আৰু থলুৱা জনগোষ্ঠীয় লোক-পৰিকল্পনা গাঁথনি (IPPF) দুখন ASRIP-ৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। প্রকল্পটিত প্ৰস্তাৱিত সংৰেখন/ উপ-প্ৰকল্পত সান্তার্য সামাজিক প্ৰভাৱ হুস কৰিবলৈ পুনৰ সংস্থাপন গাঁথনি (RPG) খন প্ৰস্তুত। এই পৰিকল্পনা প্রকল্পটো বিতৎ সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন, সামাজিক যথাযথ অধ্যাৱসায় প্ৰতিবেদন, পুনৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা আৰু সকলো সামাজিক সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ৰূপায়ণ কৰাৰ আধাৰ হিচাপে গণ্য হ'ব। থলুৱা জনগোষ্ঠীয় লোক-পৰিকল্পনা গাঁথনি (IPPF) খন থলুৱা সম্প্ৰদায়ক প্ৰভাৱিত কৰা প্ৰকল্পৰ উপাদানবোৰ আগতীয়াকৈ চিনাক্ত কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হয়।

৬। এই প্ৰকল্পটোৰ কাৰ্য্যকৰী সংস্থা হ'ব অসম চৰকাৰৰ লোক-নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ)। মুখ্য অভিযন্তা (EAP) গৰাকী ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটো প্ৰকল্প সঞ্চালক (PD) হ'ব। প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটক এজন কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাই “অসম মালা” কাৰ্য্যসূচীৰ ন'ডেল বিষয়া হিচাপে সহায় কৰিব। প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটে প্ৰকল্পটোৰ সামগ্ৰিক কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু কাৰিকৰী তত্ত্বাবধান, নিৰীক্ষণ আৰু বিস্তীয় নিয়ন্ত্ৰণ তদাবক কৰিব। প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটক কাৰ্য্যসূচী সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শ দাতাৰ (পি.চি.এম.চি.) দ্বাৰা সহায় কৰা হ'ব। প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটে প্ৰকাশৰ বাবে এ.আই.আই.বি.-ৰ ওচৰত পাৰিৱেশিক, সামাজিক আৰু পুনৰ সংস্থাপন প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিব।

৭। লোক নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ) যে ইতিমধ্যে প্ৰতিখন জিলাত পৃথক বিভাগ আছে। এইটো তেওঁলোকৰ নিজ নিজ বিভাগত প্ৰকল্প সম্পর্কীয় সকলো কাম-কাজ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ বাবে দায়বদ্ধ হ'ব।

৮। অসম মালা কাৰ্য্যসূচীৰ অধীনত সকলো প্ৰকল্প উপাদানৰ বাবে লোক নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ) ক উচ্চ মানদণ্ডৰ কাৰিকৰী পৰামৰ্শ আৰু কাৰ্য্যকৰীকৰণত সহযোগ কৰিবলৈ এটা কাৰ্য্যক্ৰম সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা নিয়োজিত কৰা হৈছে। কাৰ্য্যক্ৰম সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতাই অসম মালা কাৰ্য্যসূচীৰ সকলো দিশৰ বাবে প্ৰগ্ৰাম মেনেজমেণ্ট ইউনিট (পি.এম.ইউ)-ক সহযোগ কৰিব। এজন পাৰিৱেশ বিশেষজ্ঞ আৰু সামাজিক বিশেষজ্ঞকো পি.চি.এম.চি দলৰ অংশ হিচাপে থাকিব।

পারিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা গাঁথনি :- সুৰক্ষা নীতি আৰু উদ্দেশ্য

৯। এই শাখা এ.আই.আই.বি.-ৰ সুৰক্ষা নীতি আৰু ভাৰত আৰু অসম চৰকাৰৰ আইন, নিয়ম আৰু নীতি, পারিবেশিক আৰু সামাজিক দিশৰ বিপদাশংকা আৰু প্ৰভাৱ সংক্রান্তিও আন্তঃবাস্তীয় সন্মিলনৰ সৈতে সম্পর্কিত। প্ৰকল্পটোৱ সৈতে সন্তাৰ্যভাৱে প্ৰাসঙ্গিক আইন, নিয়ম নীতি ইয়াত আলোচনা কৰা হৈছে।

১০। এআইআইবি হৈছে এক আন্তঃবাস্তীয় বিভৌয় সংগঠন যি এছিয়াত আন্তঃগাঁথনি উন্নয়ন আৰু বৰ্ধিত আন্তঃসংযোগৰ বাবে বহুপাক্ষিক বিভৌয় আৰু বিনিয়োগ মৎও প্ৰদান কৰে। এ.আই.আই.বি.-ৰ পারিবেশিক আৰু সামাজিক মানদণ্ড (ই.এছ.এছ.) হৈছে -

ইএছএছ ১। পারিবেশিক আৰু সামাজিক মূল্যায়ন আৰু ব্যৱস্থাপনা,

ইএছএছ ২। অনিচ্ছাকৃত পুনৰসংস্থাপন আৰু

ইএছএছ ৩। থলুৱা লোক।

এআইআইবিৰে পারিবেশিক আৰু সামাজিক পৰিকল্পনা আৰু পারিবেশিক আৰু সামাজিক মানদণ্ড অনুসৰণ নকৰা প্ৰকল্পবোৰৰ বাবে বিভৌয় যোগান নিদিয়ে।

১১। ভাৰতে পৰিৱেশ, প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ, জৈৱ বৈচিত্ৰ সংৰক্ষণ আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত বেছিভাগ আন্তঃবাস্তীয় চুক্তি, সন্মিলন আৰু প্ৰটোকলত স্বাক্ষৰ কৰিছে, যাৰ ভিতৰত আছে বামচাৰ সন্মিলন, জৈৱ বৈচিত্ৰৰ ওপৰত বিঅ'ডি জেনেৰিঅ'সন্মিলন আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত কিয়োটো প্ৰটোকল। এনে ধৰণৰ মুঠ ২০ টা মুখ্য গোলকীয় বহুপাক্ষিক পারিবেশিক চুক্তি ভাৰতে স্বাক্ষৰ কৰিছে। প্ৰকল্পটোৱ বাবে সন্তাৰ্যভাৱে প্ৰযোজ্য কেইবাটাও বিদ্যমান বাস্তীয়/ বাজিয়ক পৰ্যায়ৰ আইন আৰু নীতি আছে।

১২। অসমৰ পোনপটীয়া ক্ৰয় নীতি : -অসম ২০২১-ৰ পোনপটীয়া ক্ৰয় নীতিৰ জৰিয়তে অসম মালাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় অতিৰিক্ত ব্যক্তিগত ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰা হব, যাক “অসম মালা কাৰ্যসূচী আৰু বাহ্যিক সাহায্যপ্ৰাপ্ত প্ৰকল্পৰ শচইএপিঙ্গ অধীনত বাজিয়ক ঘাটপথ আৰু মুখ্য জিলা পথসমূহৰ উন্নতি আৰু উন্নীতকৰণৰ বাবে মীমাংসাৰ পোনপটীয়া ক্ৰয় পদ্ধতিৰ জৰিয়তে ভূমি অধিগ্ৰহণ” বুলি নামাকৰণ কৰা হৈছে আৰু ২০ জানুৱাৰী ২০২১তাৰিখৰ অসম ৰাজপত্ৰিত অধিসূচনা নং- ডিএফআৰ.৮০/২০২০/৩, তাৰিখ- ২০/০১/২০২১-ত জাননী দিয়া হৈছে।

পারিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা গাঁথনিঃ- সুৰক্ষা প্ৰক্ৰিয়া সুৰক্ষা প্ৰক্ৰিয়াকৰণ

১৩। উপ প্ৰকল্প বাচনি আৰু সুৰক্ষা শ্ৰেণীবিভাজন: এআইআইবিৰ পারিবেশিক আৰু সামাজিক গাঁথনি (ই.এছ.এফ) ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰত্যাশিত পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্য বুজিবলৈ প্ৰতিটো উপ প্ৰকল্প আৰম্ভণিতে পৰীক্ষা কৰা হ'ব। প্ৰাৰম্ভিক বাচনিৰ পিছত এ.আই.আই.বি.-য়ে এ.আই.আই.বি.ৰ ই.এছ.এফ. অনুসৰি প্ৰতিটো উপ প্ৰকল্পৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক শ্ৰেণীবিভাজন এ, বি বা চি হিচাপে নিশ্চিত কৰা হৈছে। পৰিবেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিবৰ্তন মন্ত্ৰণালয়ৰ পারিবেশিক প্ৰভাৱ মূল্যাংকন (ই.আই.এ) অধিসূচনা ২০০৬-ৰ চৰ্তৰ অধীনত এ বা বি হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধকৰণো নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ব আৰু এ.আই.আই.বি.-ক অৱগত কৰা হ'ব।

উপপ্ৰকল্পটোৰ বাচনি আৰু মূল্যাঙ্কনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই প্ৰকল্পটোক এআইআইবি ই.এছ.এফ অনুসৰি পারিবেশিক আৰু সামাজিক শ্ৰেণী- এ আৱণ্টন কৰা হৈছে। উপ প্ৰকল্পটোত সংশোধিত অনুসৰি ই.আই.এ. অধিসূচনা ২০০৬ অনুসৰি পৰিবেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিবৰ্তন মন্ত্ৰণালয়ৰ পৰা পাৰিবেশিক অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন নাই, কোনো উপপ্ৰকল্পই কোনো সুৰক্ষিত এলেকাৰ মাজেৰে যোৱা নাই।

১৪। সুৰক্ষা সঁজুলি প্ৰস্তুত কৰা: প্ৰভাৱ মূল্যায়ন প্ৰক্ৰিয়াটো পুনৰীক্ষণ জৰীপ, ক্ষেত্ৰ ভ্ৰমণ, অংশীদাৰসকলৰ সৈতে আলোচনা, বিদ্যমান তথ্যৰ সমীক্ষা, বিদ্যমান তথ্য চিনান্ত কৰণ আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আৰু নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰি, প্ৰভাৱ মূল্যায়ন আৰু নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা আৰ্হিত ব্যৱহাৰ কৰা আধাৰ চৰ্ত প্ৰদান কৰিবলৈ বাস্তবিক, পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক অৰ্থনৈতিক সম্পদৰ ওপৰত প্ৰাথমিক আৰু গৌণ তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব লাগিব। প্ৰাথমিক তথ্যই বিদ্যমান প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ আৰু গৌণ তথ্যৰ বিশেষত্ব নিৰ্ধাৰণ কৰিব।

১৫। আলোচনা আৰু প্ৰকাশ :

প্ৰকল্পটোৰ আৰম্ভণিতে আৰু প্ৰকল্প বিকাশ পৰ্যায়ত নিৰ্বাচনভাৱে ৰাজহৰা পৰামৰ্শ অনুষ্ঠিত কৰিব লাগিব যাতে চূড়ান্ত প্ৰকল্প কৰিব আহি' প্ৰস্তুতকৰণ, প্ৰশমন ব্যৱস্থা, কাৰ্য্যকৰীকৰণৰ বিষয়ত অংশীদাৰসকলৰ প্ৰাসঙ্গিক মতামত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি আৰু লাভালাভৰ বিতৰণ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি। পৰামৰ্শদাতাই মহিলাৰ অংশগ্ৰহণক উৎসাহিত কৰিব লাগিব আৰু যিমান সম্ভৱ সিমান অংশীদাৰক জড়িত কৰিব লাগিব। প্ৰকল্প নিৰ্বাচন, প্ৰস্তুতি আৰু প্ৰকল্প ৰূপায়ণৰ সময়ৰ জৰিয়তে প্ৰকল্পটোৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত তথ্য প্ৰচাৰ কৰা হ'ব। উপ প্ৰকল্পটোৰ ই.আই.এ. প্ৰতিবেদনৰ কাৰ্য্যকৰী সাৰাংশ আলোচনা সভাৰ সময়ত স্থানীয় ভাষাত উপলব্ধ কৰা হ'ব আৰু প্ৰকল্প মূল্যাঙ্কনৰ আগতে ৰাজহৰা স্থানত প্ৰকাশ কৰা হ'ব। পি.এম.ইউ. আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ দ্বাৰা পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা গাঁথনি (ই.এছ.এম.পি.এফ.) আৰু পাৰিবেশিক প্ৰভাৱ মূল্যাঙ্কন (ই.আই.এ) ৰ অনুমোদন আৰু

অনুমোদনৰ পিছত ই.এছ.এম.পি.এফ. আৰু ই.আই.এ. লোক নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ) ৰ বিভাগীয় ৱেবছাইট আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ ৱেবছাইটত প্ৰকাশ কৰা হ'ব।

ওজৰ-আপত্তি নিষ্পত্তিকৰণ প্ৰণালী :

১৬। ক্ষতিগ্রস্ত লোকসকলৰ সকলো অংশৰ বাবে লিখ্য প্ৰতিক্ৰিয়াশীল সাংস্কৃতিকভাৱে উপযুক্ত আৰু সহজে উপলব্ধ সামাজিক আৰু পাৰিবেশিক দিশবোৰৰ ওপৰত বোধগম্য আৰু স্বচ্ছ প্ৰক্ৰিয়া ব্যৱহাৰ কৰি প্ৰস্তাৱিত সংশোধনমূলক পদক্ষেপৰ সৈতে অভিযোগটোৱ সমাধান স্বীকাৰ, মূল্যাঙ্কন আৰু সহজ কৰাৰ বাবে এক প্ৰকল্প নিৰ্দিষ্ট ওজৰ-আপত্তি নিষ্পত্তি কৰণ প্ৰণালী (জি.আৰ.এম) স্থাপন কৰা হ'ব। জি.আৰ.এম.ৰ লক্ষ্য হ'ব প্ৰকল্পটোৱ সৈতে সম্পৰ্কিত সামাজিক আৰু পাৰিবেশিক বিষয়বোৰ বখা আৰু সমাধান কৰাৰ বাবে এক সময়সীমাৰবন্ধ আৰু স্বচ্ছ প্ৰণালী প্ৰদান কৰা। অভিযোগ সমাধানৰ বাবে জি.আৰ.এম. চাৰিটা স্তৰত স্থাপন কৰা হ'ব যেনে স্থান স্তৰ, প্ৰকল্প কাৰ্য্যকৰীকৰণ গোট (পি.আই.ইউ.) স্তৰ, প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোট (পি.এম.ইউ.) স্তৰ, ভূমি অধিগ্ৰহণ পুনৰ সংস্থাপন আৰু আৰু আইন আদালত।

১৭। লোক নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ) ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত আৰু পি.আই.ইউ. পৰ্যায়ত ক্ষতিগ্রস্ত লোকৰ বাবে উপলব্ধতা নিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক অভিযোগ নিষ্পত্তি সমিতি (জি.আৰ.চি) স্থাপন কৰা হ'ব। জি.আৰ.চি.-য়ে স্থান স্তৰ আৰু পি.আই.ইউ. স্তৰত দুই সপ্তাহৰ নিৰ্ধাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত আৰু পি.এম.ইউ. স্তৰত এক মাহৰ ভিতৰত অভিযোগবোৰ সমাধান কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

উপ প্ৰকল্প স্তৰৰ সুৰক্ষা নিৰীক্ষণ :

১৮। পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ নিৰীক্ষণৰ অনুপালন : ঠিকাদাৰসকলে প্ৰকল্পটোৱ প্ৰাক নিৰ্মাণ, নিৰ্মাণ আৰু কাৰ্য্যকৰী পৰ্যায়ত পাৰিবেশিক মাপকাঠিৰ পৰীক্ষা কৰিব লাগে আৰু প্ৰস্তাৱিত প্ৰশমন ব্যৱস্থা কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে। চুক্তি তত্ত্বাবধানকাৰী পৰামৰ্শদাতা (চি.এছ.চি.) / প্ৰাধিকাৰিক অভিযন্তা (এ.ই.)-ৰ পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক বিশেষজ্ঞসকলে পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক দিশবোৰ নিৰীক্ষণ কৰাটো নিশ্চিত কৰিব। অভিযন্তা আৰু ঠিকাদাৰসকলে ই.এছ.এম.পিত চিনাত্ত কৰা সকলো ব্যৱস্থা আৰু প্ৰক্ৰিয়া পালন কৰাটো নিশ্চিত কৰিব।

১৯। পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা নিৰীক্ষণৰ পৰিকল্পনা (ই.এছ.এম.ও.পি.) অনুপালনৰ নিৰীক্ষণ: পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক মাপকাঠিৰ নিৰীক্ষণ চুক্তিৰ ব্যৱস্থা অনুসৰি চি.এছ.চি./এ.ই.-ৰ দ্বাৰা সম্পাদন কৰা হ'ব যাতে প্ৰকল্পটোৱ বাবে পৰিৱেশ আৰু প্ৰভাৱিত সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত পৰা ঝণাঝুক প্ৰভাৱ নিম্নতম হয়। স্থান তত্ত্বাবধান, অনুজ্ঞাপত্ৰৰ প্ৰমাণীকৰণ, পানীৰ গুণগত মানদণ্ড নিৰীক্ষণ, মাটি, শব্দ আৰু বায়ু, ঘানজট, জীৱিকা পুনৰুদ্ধাৰ, বৃত্তিগত, স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষা ইত্যাদি প্ৰকল্পটোৱ নিৰীক্ষণ কাৰ্য্যকলাপত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। ই.এছ.এম.ও.পি. অনুপালন হব পি.চি.এম.চি/পি.এম.ইউ.ৰ পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা নিৰীক্ষণ কৰা হৈছে।

২০। প্রতিবেদনৰ ধাৰা : ই.এছ.এম.পি.-ত নিৰ্ধাৰিত কৰা অনুসৰি নিৰ্মাণ সম্পর্কীয় প্ৰশমন ব্যৱস্থাবোৰ ব্যৱহাৰিক কামৰ চুক্তি অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগিব, আৰু সেইবোৰৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ মুখ্যতঃ ঠিকাদাৰৰ দায়িত্ব হ'ব। ইয়াৰ উপৰিও, ঠিকাদাৰসকলে কাৰ্য্যসূচী সমষ্টয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা (পিচিএমচি)/প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোট (পিএমইউ)-ত পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ইএছএমপি) ব্যৱস্থা ৰূপায়ণৰ মাহিলী অগ্ৰগতিৰ প্রতিবেদন দাখিল কৰিব লাগিব। পি.এম.ইউ.-য়ে ই.এছ.এম.পি. কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু মাইলৰ খুঁটিৰ বিপৰীতে অৰ্ধ-বাৰ্ষিক ভিত্তিত প্ৰাপ্ত অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে এ.আই.আই.বি.ৰ পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক বিশেষজ্ঞসকলক প্রতিবেদন দাখিল কৰিব। পি.এম.ইউ.য়ে সামাজিক সুৰক্ষা কাৰ্য্যসমূহ ৰূপায়ণত পি.আই.ইউ.ক সহযোগি কৰিবলৈ পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰীকৰণ সহাক নিয়োগ কৰিব।

পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (আৰপিএফ): সুৰক্ষা নীতি আৰু উদ্দেশ্য

পুণৰসংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা (আৰপিই)

২১। প্ৰকল্পটোৰ প্ৰস্তাৱিত সংৰেখন/উপপ্ৰকল্পৰ সামাজিক প্ৰভাৱ হুস কৰিবলৈ পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (আৰপিএফ) প্ৰস্তুত কৰা হয়। আৰ.পি.এফ.-খন সকলো অৱশ্যস্তবী বাস্তবিক আৰু অৰ্থনৈতিক স্থানান্তৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত অনুসৰণ কৰা পদ্ধতি, নীতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াবোৰ বৰ্ণনা কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হয়। আৰপিখন ভাৰত চৰকাৰ, অসম চৰকাৰৰ আইন আৰু নিয়ম আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড- ২ : অনিচ্ছাকৃত পুনৰসংস্থাপন অনুসৰি প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (আৰপিএফ)ৰ বাবে নীতি আৰু আইনী পৰিকাঠামো:

২২। এ.এছ.আৰ.আই.পি.ৰ ভূমি আৰু সামাজিক প্ৰভাৱৰ ওপৰত নীতি আৰু আইনী পৰিকাঠামো ভিত্তি কৰে।

ক) অসম চৰকাৰৰ প্ৰত্যক্ষ ক্ৰয় নীতি, ২০২১

খ) একচনিয়া ভূমিক ম্যাদি পাট্টা ভূমিলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰৰ নীতি

গ) অসম ভূমি অধিগ্ৰহণ অধিসূচনা নং আৰ.এল.এ. ৩০০ / ২০০১৩/পিটি-II/৭ তাৰিখ ২২ ডিচেম্বৰ ২০১৪;

ঘ) ভূমি অধিগ্ৰহণ, পুণৰবাসন আৰু পুণৰসংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায্য ক্ষতিপূৰণ আৰু স্বচ্ছতাৰ অধিকাৰ আইন (আৰএফচিটিএলএআৰআৰ) ২০১৩;

ঙ) অসম আৰএফচিটিএলএআৰআৰ নিয়ম ২০১৫

চ) অসম ৰাজ্যিক পথ প্ৰকল্পৰ বাবে পুণৰসংস্থাপন নীতি পৰিকাঠাম (সংযোজন), ফেৰুৱাৰী ২০১৮; আৰু

ছ) পরিৱেশ আৰু সামাজিক মূল্যাংকন আৰু ব্যৱস্থাপনা (ইএছএছ ১) সহ এ.আই.আই.বি.ৰ পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক গাঁথনি, অনিচ্ছাকৃত পুনৰ্সংস্থাপন (ইএছএছ ২) আৰু প্ৰকল্প প্ৰভাৱিত লোক প্ৰণালীৰ ওপৰত এ.আই.আই.বি.ৰ নীতি।

ৰাষ্ট্ৰীয়, ৰাজ্যিক আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ :

২৩। এ.আই.আই.বি.ৰ পাৰিবেশিক আৰু সামাজিক গাঁথনি (ই.এছ.এফ.) আৰু ভূমি অধিগ্ৰহণ, পুণৰবাসন আৰু পুণৰসংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায্য ক্ষতিপূৰণ আৰু স্বচ্ছতাৰ অধিকাৰ আইন (আৰএফচিটিএলএআৰ) যে স্বত্ত্বাধিকাৰী ক্ষতিগ্ৰস্ত ব্যক্তি/পৰিয়ালৰ বাবে যথেষ্ট সমতুল্য। স্বত্ত্বাধিকাৰী গৰাকীৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালবোৱক এ.আই.আই.বি.ৰ ই.এছ.এফ. ত বিবেচনা কৰা হয় কিন্তু আৰ.এফ.চি.টি.এল.এ.আৰ.আৰ.-ত বিবেচনা কৰা নহয়। এই আৰপিএফৰ এনটাইটেলমেণ্ট মেট্ৰিক্সে স্বত্ত্বাধিকাৰী গৰাকীৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালবোৱৰ যোগ্যতা আৰু অধিকাৰৰ বিষয়টো বিবেচনা কৰিব।

২৪। ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু অনিচ্ছাকৃত পুনৰ্সংস্থাপন নীতি: এএছআৰআইপিত ভূমি অধিগ্ৰহণে অসমৰ প্ৰত্যক্ষ দ্ৰুত নীতি অনুসৰণ কৰিব।

পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (আৰপিএফ): সুৰক্ষা প্ৰক্ৰিয়া

পুণৰসংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি

২৫। পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনা গাঁথনি (আৰপিএফ) বৰ্ণনাৰ নীতিসমূহ: পুণৰ সংস্থাপন পৰিকল্পনাত ভূমি অধিগ্ৰহণ, ক্ষতিপূৰণ আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকসকলৰ বাবে সহায়ৰ নীতিবোৰ ৰখা হ'ব। ই ভূমি অধিগ্ৰহণ, পৰিকল্পনা, সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন, পৰামৰ্শ আৰু ওজৰ-আপন্তি নিষ্পত্তিকৰণ, প্ৰতিষ্ঠানগত ব্যৱস্থা, আৰু অনুসৰণ কৰিব লগা অন্যান্য প্ৰক্ৰিয়াৰ ফলত হোৱা প্ৰভাৱ সম্পর্কে আলোচনা কৰিব। এনটাইটেলমেণ্ট মেট্ৰিক্সে স্বীকাৰ কৰে যে আইনৰ অধীনত স্বীকৃত স্বত্ত্বাধিকাৰৰ বা পৰম্পৰাগত অধিকাৰৰ অভাৱ অধিকাৰৰ বাবে বাধা নহ'ব আৰু স্বত্ত্বাধিকাৰী গৰাকীৰ সকলৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা থাকিব।

২৬। আৰপিএফৰ পৰিসৰ: এ বা বি শ্ৰেণীৰ অধীনত সকলো প্ৰস্তাৱিত উপ-প্ৰকল্পৰ বাবে বিতৎ সামাজিক প্ৰভাৱ পৰ্যালোচনা (এছ.আই.এ.) আৰু পুণৰসংস্থাপনৰ পৰিকল্পনাৰ আধাৰ হ'ব আৰ.পি.এফ. বা সেই উপ-প্ৰকল্পৰ বাবে কাৰ্য্যকলাপে এ.আই.আই.বি.ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি অনিচ্ছাকৃত পুনৰ্সংস্থাপন বক্ষা কৰে।

২৭। এনটাইটেলমেণ্ট মেট্ৰিক্স: এনটাইটেলমেণ্ট মেট্ৰিক্সে সকলো প্ৰভাৱিত পৰিয়াল আৰু সম্পত্তি আৰু জীৱিকা হেৰুওৱা ব্যক্তিৰ পৰিকল্পনা কৰে আৰু হেৰুওৱা সম্পত্তিৰ ওপৰত মালিকীস্বত্বৰ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি আৰু স্থানচুক্তি লোকসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক দুৰ্বলতা সহ প্ৰভাৱৰ পৰিমাণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি পুণৰ সংস্থাপনৰ সহায়ত অধিকাৰ নিৰ্ধাৰণ কৰে।

২৮। এছ.আই.এ. আৰু আৰ.পি.-ৰ প্ৰস্তুতি আৰু অনুমোদনৰ প্ৰক্ৰিয়া :

প্রভারিত পরিয়ালৰ লোকপিয়ল (১০০%) আৰু তেওঁলোকৰ প্রভারিত সম্পত্তি আৰু প্রভারিত পরিয়ালবোৰ আৰ্থ-সামাজিক তথ্য নমুনা জৰীপৰ জৰিয়তে বিতং এছ.আই.এ. আধাৰিত কৰি সম্পন্ন কৰা হ'ব (বাস্তবিকভাৱে স্থানচুক্তি পরিয়ালৰ ১০০% আৰু বাকী ক্ষতিগ্রস্ত পরিয়ালৰ ২৫%। এছআইএৰ ফলাফল আৰু আৰপিএফৰ নিৰ্দেশনাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পুনৰসংস্থাপনৰ পৰিকল্পনা খন (আৰপি) প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

২৯। **ক্ষতিপূৰণ, জীৱিকা পুনৰুদ্ধাৰ আৰু পুনৰবাসন:** ভূমি অধিগ্ৰহণৰ বাবে শস্য আৰু গচ্ছসহ ভূমি আৰু স্থাবৰ সম্পত্তিৰ মূল্যায়ন চূড়ান্ত কৰাৰ বাবে সংশ্লিষ্ট জিলাৰ উপায়ুক্ত/ জিলা সমাহৰ্তা আৰু অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত (বাজহ) ওপৰত কৃত্ত্ব থাকিব। মূল্যায়নে আৰএফচিটিএলএআৰআৰ আইন ২০১৩-ৰ ধাৰা ২৬ ৰ পৰা ৩০ আৰু অনুসূচী১আৰু লগতে অসমৰ গুণাগুণ কাৰক অধিসূচনা নং - আৰ.এল.এ. ৩০০/ ২০০১৩/পিটি-II/৭ তাৰিখ ২২ ডিচেম্বৰ ২০১৪ অনুসৰণ কৰিব।

৩০। **পুনৰসংস্থাপন পৰিকল্পনা (আৰ.পি):** প্ৰতিটো ব্যৱহাৰিক কামৰ চুক্তি পেকেজ অনুসৰি প্ৰতিটো উপ-প্ৰকল্পৰ বাবে এক আৰ.পি. প্ৰস্তুত কৰা হ'ব। এছআইএৰ প্ৰভাৰিত ফলাফলৰ ওপৰত আৰপি খন প্ৰস্তুত কৰা হ'ব আৰু এছআৰআইপিৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা অনুমোদিত আৰপিএফৰ ব্যৱস্থা আৰু নিৰ্দেশনা অনুসৰি প্ৰশমন ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হ'ব।

৩১। **অংশীদাৰ :** অংশীদাৰ হৈছে হয় এক ব্যক্তি, গোট বা সংগঠন যি প্ৰকল্পটোৰ ফলাফলৰ দ্বাৰা প্ৰভাৰিত হয় আৰু প্ৰকল্পটোৰ প্ৰতি আগ্ৰহাবিত। আৰম্ভণিৰ পৰা সফলতাৰে সম্পূৰ্ণ হোৱালৈকে এটা প্ৰকল্প প্ৰাপ্ত কৰাত বহুতো লোক জড়িত হৈ থাকে।

৩২। **প্ৰতিষ্ঠানগত ব্যৱস্থা আৰু ৰূপায়ণ :** এ.আই.আই.বি.ৰ সুৰক্ষা প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি প্ৰকল্পটো ৰূপায়ণৰ সুবিধাৰ বাবে দক্ষতা বিকাশ কাৰ্যসূচী পৰিচালনা কৰা প্ৰয়োজন।

লোক নিৰ্মাণ বিভাগ (পথ) আৰু পি.আই.ইউ-ৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ প্ৰশিক্ষণৰ বাবে পি.এম.ইউ দায়বদ্ধ হ'ব।

৩৩। **নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদন :** পি.এম.ইউ-ৰ দ্বাৰা পি.চি.এম.চি-ৰ সহায়ত আভ্যন্তৰীণ নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব। আভ্যন্তৰীণ নিৰীক্ষণে ভূমি অধিগ্ৰহণ আৰু পুনৰসংস্থাপন কাৰ্যকলাপৰোৰ ৰূপায়ণ কৰাত নিশ্চিত কৰিব। গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰতিকূল সুৰক্ষা প্ৰভাৰ থকা উপপ্ৰকল্পৰ বাবে, পি.এম.ইউ.-য়ে ইয়াৰ নিৰীক্ষণ তথ্য প্ৰমাণিত কৰিবলৈ যোগ্য আৰু অভিজ্ঞ বাহ্যিক বিশেষজ্ঞ নিয়োগ কৰিব।

৩৪। **প্ৰকল্প সুৰক্ষা নথি-পত্ৰ প্ৰকাশ :** প্ৰকল্পটোৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত স্থানচুক্তি লোকসকললৈ তথ্য প্ৰচাৰ কৰা হ'ব। আৰ.পি.এফ.-ৰ সাৰংশ আৰু উপ-প্ৰকল্পৰ সংশ্লিষ্ট আৰ.পি. স্থানীয় ভাষাত উপলব্ধ কৰা হ'ব।

আই.পি.পি.ই : থলুৱা লোক পৰিকল্পনা গাঁথনি

৩৫। অনুসূচীত জনজাতির কল্যাণের বাবে ভারত চৰকাৰৰ বিশেষ চিন্তা আৰু অঙ্গীকাৰ আছে। ভাৰতৰ সংবিধানে এই সম্প্ৰদায়সমূহক সকলো সাম্ভাৱ্য শোষণৰ পৰা সুৰক্ষিত কৰিবলৈ আৰু সামাজিক ন্যায় নিশ্চিত কৰিবলৈ কিছুমান বিশেষ সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিছে। সংবিধানে ৰাজ্যখনক যিকোনো সামাজিক আৰু শৈক্ষিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ উন্নতিৰ বাবে যিকোনো পিছপৰা শ্ৰেণীৰ নাগৰিকৰ পক্ষত বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ আদেশ দিয়ে আৰু ৰাজ্যখনক নিযুক্তি বা পদত সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে।

নীতি পৰিকাঠামো-প্ৰযোজ্য ৰাষ্ট্ৰীয় আইন, নিয়মাৰলী আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ ইএছএফ/ইএছএছ

৩৬। নীতি আৰু আইনী পৰিকাঠামো : ভাৰতৰ সংবিধানে বিভিন্ন কাৰক বিবেচনা কৰি এক অনুসূচীত জনজাতি (এছ টি) চিনান্ত কৰে। ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ৩৬৬ (২৫)-ত অনুসূচীত জনজাতিক সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ৩৪২ অনুসৰি অনুসূচীত সম্প্ৰদায় বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে। ভাৰতৰ সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ অধীনত অসমৰ কেইটামান এলেকা অনুসূচীত এলেকা হিচাপে ঘোষনা কৰা হৈছে। অসমৰ ষষ্ঠ অনুসূচীৰ অৰ্তভূক্ত ক্ষেত্ৰকেইটা হৈছে— বড়োলেও টেরিটৰিয়েল কাউন্সিল, কাৰবি আংলং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ, ডিমা হাচাও স্বায়ত্তশাসিত জিলা পৰিষদ। জনজাতীয় লোকসকলৰ ওপৰত প্ৰাসংগিক আইন, আইন, নিয়ম, নীতি আৰু নিৰ্দেশনা হৈছে—

ক) ৰাষ্ট্ৰীয় জনজাতীয় নীতি (২০০৬);

খ) বন অধিকাৰ আইন (এফ.আৰ.এ. ২০০৬); আৰু

গ) এছিয়ান ইনফ্রাকচাৰ ইনভেষ্টিমেণ্ট বেন্কৰ (এ.আই.আই.বি.) পৰিৱেশ আৰু সামাজিক পৰিকাঠামোৰ (ইএছএছ- ৩) পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড-৩ (ইএছএছ-৩)।

আইপিপিৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু প্ৰস্তুতি

৩৭। AIIB-ই.এছ.এছ.৩-এ এক সুকীয়া, দুৰ্বল, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক গোট বুজাৰলৈ সাধাৰণ অৰ্থত থলুৱা লোক শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিছে। যদি বাচনিৰ সময়ত এইটো নিৰ্ধাৰণ কৰা হয় যে থলুৱা লোক হিচাপে বিবেচনা কৰা জনজাতীয় গোটবোৰ প্ৰকল্প ক্ষেত্ৰত উপস্থিত আছে বা সামুহিক সম্পৰ্ক আছে, আৰু প্ৰকল্পটোৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱাৰ সন্তাৱনা আছে, তেনেহ'লে এখন আইপিপি বা জনজাতীয় পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব।

৩৮। প্ৰতিটো উপ-প্ৰকল্প পথ কৰিডোৰত ক্ষতিগ্ৰস্ত থলুৱা লোকসকলক চিনান্ত কৰা হ'ব। যদি থাকে তেন্তে থলুৱা লোকসকলৰ ওপৰত প্ৰকল্প এটাৰ প্ৰভাৱৰ তাৎপৰ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ব। থলুৱা সম্প্ৰদায় আৰু প্ৰকল্পই তেওঁলোকক স্বকীয়তা বা তেওঁলোকৰ স্বতন্ত্ৰতাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে প্ৰভাৱিত কৰিলে থলুৱা লোক পৰিকল্পনা (আই.পি.পি) প্ৰস্তুত কৰিব।

৩৯। জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ মুখ্য সমস্যা আৰু সন্তাৱ্য প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ : অসমত জনজাতীয়

সম্প্রদায়ৰ লোকে বাস কৰা কেইবাটাও অঞ্চল আছে, মুঠ জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ ১২.৪৫% লোক আছে। অসমৰ ১৪টা জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ মাত্ৰ ১১% লোক সমভূমি অঞ্চলত বাস কৰে। আনহাতে, তিনিখন স্বায়ত্তশাসিত পাহাৰীয়া জিলাত কাৰ্বি আংলং, পশ্চিম কাৰ্বি আংলং আৰু ডিমা হাচাও (যিবোৰ এ.এছ.আৰ.আই.পি-ত অন্তৰ্ভুক্ত নহয়) ৰ ৩৯টা জনজাতিৰ ৫৯অনুসূচীত জনজাতি সম্প্রদায়ৰ লোক আছে।

৪০। আই.পি.পি. প্ৰস্তুতিৰ বাবে পন্থা আৰু পদক্ষেপ : ই.এছ.এছ.৩-ত উল্লেখ কৰা চৰ্তৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যোগ্য সমাজ বিজ্ঞানীসকলে থলুৱা লোক পৰীক্ষা আৰু চিনাত্ত কৰিব। এবাৰ এটা আইপি গোট চিনাত্ত হোৱাৰ পিছত আৰু সান্তান্য প্ৰভাৱ থকাৰ পিছত, আইপিপি বা জনজাতীয় প্ৰকল্প এটাৰ মূল্যাংকন আৰু প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰিবলৈ এজন আইপি বিশেষজ্ঞক নিয়োজিত কৰিব। যদি প্ৰকল্পটোৱে আইপিৰ ওপৰত কোনো প্ৰভাৱ পেলায়, তেন্তে AIIB-ৰ ই.এছ.এফ.ৰ ই.এছ.এছ.-৩ আৰম্ভ হ'ব আৰু আইপিপি প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

৪১। জনজাতীয় ভূমি অধিগ্ৰহণ/হস্তান্তৰ প্ৰক্ৰিয়া : অসমত থলুৱা জনজাতীয় লোকসকলৰ ভূমি হৈছে তপচীলভূক্ত ভূমি, য'ত ব্যক্তিগত মালিকীস্বত্ত্বৰ পৰিৱৰ্তে ভূমিৰ মালিকানা সম্প্রদায়ৰ। অসমে তপচীলভূক্ত ভূমিৰ বাবে ভূমি হস্তান্তৰ প্ৰক্ৰিয়া নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। চৰকাৰী নিৰ্দেশনা সাপেক্ষে প্ৰত্যক্ষ ক্ৰয় নীতি (ডিপিপি)-ৰ জৰিয়তে জনজাতি লোকসকলৰ ব্যক্তিগত মালিকানা আৰু একচনিয়া ভূমিও অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ব। একচনিয়া ভূমিক ম্যাদী পট্টালৈ ৰূপান্তৰ কৰা নিৰ্দেশাবলী যদি ডিপিপি মালিকীস্বত্ত্ব ভূমিৰ বাবে বিফল হয়, তেন্তে ভূমি আৰএফচিটিএলএআৰআৰ আইন ২০১৩-ৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা আৰএফচিটিএলএআৰআৰ ২০১৫-ৰ জৰিয়তে অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ব।

৪২। থলুৱা লোক পৰিকল্পনা : যদি উপ-প্ৰকল্পটোৱে থলুৱা সম্প্রদায়ৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা দেখা যায়, এই আইপিপিএফৰ সৈতে সংগতি ৰাখি আইপিপি প্ৰস্তুত কৰা হ'ব। আইপিপিএফ প্ৰসাৱ আৰু গভীৰতা প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটোৰ সান্তাৱ্য প্ৰভাৱৰ প্ৰকৃতি আৰু স্কেলৰ সমানুপাতিক হ'ব লাগে।

৪৩। আইপিপিএফ আৰু আইপিপি প্ৰকাশ : প্ৰয়োজন হ'লে আইপিপিএফ আৰু আইপিপিএফ প্ৰতিলিপি

- (১) পি.এম.ইউ. আৰু পি.আই.ইউ.-ৰ কাৰ্যালয়সমূহ
- (২) প্ৰাসংগিক গাঁওবোৰ
- (৩) অসম মালাৰ সমৰ্পিত ৱেবছাইটত, আৰু
- (৪) AIIB-ৰ ৱেবছাইটত উপলব্ধ হব।